Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο πενταμελές τμήμα)

της 5ης Οκτωβρίου 2020*

«Υπαλληλική υπόθεση – Υπάλληλοι – Υπάλληλος που είναι υπήκοος του Ηνωμένου Βασιλείου κατά την ανάληψη των καθηκόντων του – Αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση – Κτήση της ιθαγένειας της χώρας υπηρεσίας κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας – Απώλεια του επιδόματος αποδημίας – Ίση μεταχείριση – Αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων – Άρθρο 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ»

Στην υπόθεση T-18/19,

Colin Brown, κάτοικος Βρυξελλών (Βέλγιο), εκπροσωπούμενος από την I. Van Damme, δικηγόρο,

προσφεύγων,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον T. Bohr και την D. Milanowska,

καθής,

υποστηριζόμενης από το

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενο από τους M. Bauer και R. Meyer,

παρεμβαίνον,

με αντικείμενο προσφυγή δυνάμει του άρθρου 270 ΣΛΕΕ με αίτημα, αφενός, την ακύρωση της απόφασης του Γραφείου Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων (PMO) της Επιτροπής, της 19ης Μαρτίου 2018, με την οποία αφαιρέθηκαν από τον προσφεύγοντα το επίδομα αποδημίας και το δικαίωμα επιστροφής των εξόδων ταξιδίου του και, αφετέρου, την εκ νέου χορήγηση των παροχών αυτών από 1ης Δεκεμβρίου 2017,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους Σ. Παπασάββα, πρόεδρο, S. Gervasoni, P. Nihoul, R. Frendo (εισηγήτρια) και J. Martín y Pérez de Nanclares, δικαστές,

γραμματέας: L. Ramette, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 27ης Φεβρουαρίου 2020,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Απόφαση

I. Ιστορικό της διαφοράς

1 Ο προσφεύγων, Colin Brown, είχε αρχικά την ιδιότητα του υπηκόου του Ηνωμένου Βασιλείου και μόνον, έζησε δε στο Ηνωμένο Βασίλειο μέχρι το 1996. Σπούδασε στην Ιταλία το 1996 και το 1997, και στη συνέχεια στο Βέλγιο, από τον Σεπτέμβριο του 1997 έως τον Ιούνιο του 1998. Κατόπιν τούτου, ο προσφεύγων πραγματοποίησε πρακτική άσκηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις Βρυξέλλες (Βέλγιο) από την 1η Οκτωβρίου 1998 έως τις 28 Φεβρουαρίου 1999. Τέλος, εργάστηκε με καθεστώς πλήρους απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα στο Βέλγιο από την 1η Μαρτίου 1999 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2000.

2 Ο προσφεύγων ανέλαβε καθήκοντα στην Επιτροπή την 1η Ιανουαρίου 2001. Το Γραφείο «Διαχείριση και Εκκαθάριση των Ατομικών Δικαιωμάτων» (PMO) της Επιτροπής του χορήγησε το επίδομα αποδημίας δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', του παραρτήματος VII του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΚΥΚ).

3 Στις 23 Ιουνίου 2016 οι πολίτες του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας αποφάσισαν με δημοψήφισμα υπέρ της αποχώρησης του κράτους τους από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μετά την ψήφιση, στις 13 Μαρτίου 2017, του European Union (Notification of Withdrawal) Act 2017 (νόμου του 2017 για τη γνωστοποίηση της αποχώρησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση) από το Κοινοβούλιο του Ηνωμένου Βασιλείου, η πρωθυπουργός του Ηνωμένου Βασιλείου γνωστοποίησε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στις 29 Μαρτίου 2017, την πρόθεση του εν λόγω κράτους μέλους να αποχωρήσει από την Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) κατ' εφαρμογήν του άρθρου 50, παράγραφος 2, ΣΕΕ.

4 Στις 27 Ιουνίου 2017 ο προσφεύγων ζήτησε να αποκτήσει τη βελγική ιθαγένεια, η οποία του χορηγήθηκε στις 3 Νοεμβρίου του ίδιου έτους. Στις 19 Ιανουαρίου 2018 κοινοποίησε αυτή τη μεταβολή της κατάστασής του στο PMO.

5 Στις 23 Φεβρουαρίου 2018 ο προσφεύγων πληροφορήθηκε, αφενός, ότι το επίδομα αποδημίας τού αφαιρέθηκε από τις 31 Οκτωβρίου 2017, με την αιτιολογία ότι είχε αποκτήσει τη βελγική ιθαγένεια, και, αφετέρου, ότι έχανε κατά συνέπεια και το δικαίωμα επιστροφής των εξόδων ταξιδίου κατ' εφαρμογήν του άρθρου 8 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.

6 Κατόπιν αιτήματος για παροχή διευκρινίσεων, ο προσφεύγων έλαβε, στις 5 Μαρτίου 2018, μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από το οποίο προέκυπτε ότι η αφαίρεση του επιδόματος αποδημίας δικαιολογούνταν, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, από το γεγονός ότι κατοικούσε στο Βέλγιο από το 1997.

7 Στις 19 Μαρτίου 2018 το PMO αντικατέστησε την απόφαση της 23ης Φεβρουαρίου 2018 με νέα απόφαση η οποία όριζε την 1η Δεκεμβρίου 2017 ως ημερομηνία αφαίρεσης από τον προσφεύγοντα του επιδόματος αποδημίας και απώλειας του δικαιώματος επιστροφής των εξόδων ταξιδίου (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

8 Στις 17 Ιουνίου 2018 ο προσφεύγων υπέβαλε διοικητική ένσταση, η οποία απορρίφθηκε με απόφαση της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής (στο εξής: ΑΔΑ) της 15ης Οκτωβρίου 2018.

II. Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

9 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 11 Ιανουαρίου 2019, ο προσφεύγων άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

10 Η Επιτροπή κατέθεσε υπόμνημα αντίκρουσης στις 20 Μαρτίου 2019.

11 Κατόπιν μεταβολής της σύνθεσης των τμημάτων του Γενικού Δικαστηρίου, ο Πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου, με απόφαση της 25ης Μαρτίου 2019 και κατ' εφαρμογήν του άρθρου 27, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ανέθεσε εκ νέου την υπόθεση σε νέα εισηγήτρια δικαστή, τοποθετημένη στο πέμπτο τμήμα.

12 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 12 Απριλίου 2019, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζήτησε να παρέμβει στην παρούσα διαδικασία υπέρ της Επιτροπής.

13 Στις 9 Μαΐου 2019 ο προσφεύγων κατέθεσε το υπόμνημα απάντησης.

14 Με απόφαση της 13ης Μαΐου 2019, ο πρόεδρος του πέμπτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου επέτρεψε την παρέμβαση του Συμβουλίου.

15 Στις 18 Ιουνίου 2019 η Επιτροπή κατέθεσε το υπόμνημα ανταπάντησης.

16 Το παρεμβαίνον κατέθεσε το υπόμνημά του στις 25 Ιουνίου 2019 και ο προσφεύγων κατέθεσε εμπροθέσμως τις παρατηρήσεις του επ' αυτού.

17 Κατόπιν μεταβολής της σύνθεσης των τμημάτων του Γενικού Δικαστηρίου, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 27, παράγραφος 5, του Κανονισμού Διαδικασίας, η εισηγήτρια δικαστής τοποθετήθηκε στο τέταρτο τμήμα, στο οποίο ανατέθηκε, ως εκ τούτου, η υπό κρίση υπόθεση.

18 Κατόπιν προτάσεως του τέταρτου τμήματος, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να παραπέμψει την υπόθεση σε πενταμελές τμήμα, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 28 του Κανονισμού Διαδικασίας. Ο Αντιπρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου κλήθηκε να μετάσχει στο τέταρτο πενταμελές τμήμα, δυνάμει της απόφασης της διοικητικής ολομέλειας του Γενικού Δικαστηρίου της 4ης Οκτωβρίου 2019, για τη συγκρότηση των τμημάτων και την τοποθέτηση των δικαστών στα τμήματα (ΕΕ 2019, C 372, σ. 3), και να ασκήσει καθήκοντα προεδρεύοντος τμήματος, σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας.

19 Κατόπιν προτάσεως της εισηγήτριας δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (τέταρτο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε, πρώτον, να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία, δεύτερον, να θέσει στους διαδίκους γραπτές ερωτήσεις, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας του άρθρου 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, καλώντας τους να απαντήσουν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση και, τρίτον, να ζητήσει πληροφορίες από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με το άρθρο 24 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτή η αίτηση παροχής πληροφοριών σκοπούσε στο να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίο ερμηνεύουν τα τρία αυτά θεσμικά όργανα το άρθρο 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ και ο τρόπος με τον οποίο το εφαρμόζουν στην περίπτωση κατά την οποία υπάλληλος ή μέλος του λοιπού προσωπικού, που έχει ήδη την ιθαγένεια κράτους μέλους, αποκτά, κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του, την ιθαγένεια του κράτους στο έδαφος του οποίου βρίσκεται ο τόπος υπηρεσίας του.

20 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις γραπτές και προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 27ης Φεβρουαρίου 2020. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή και το Συμβούλιο κλήθηκαν να γνωστοποιήσουν στο Γενικό Δικαστήριο τον αριθμό των δικαιούμενων επίδομα αποδημίας υπαλλήλων που απέκτησαν την ιθαγένεια της χώρας υπηρεσίας τους και τον αριθμό των υπαλλήλων οι οποίοι, μεταξύ αυτών, απώλεσαν το επίδομα αυτό.

21 Στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο κάλεσε, στις 9 Μαρτίου 2020, την Επιτροπή να καταθέσει ενημερωτικό σημείωμα του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 1959, το οποίο είχε αναγνώσει κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.

22 Η Επιτροπή και το Συμβούλιο απάντησαν εντός της ταχθείσας προθεσμίας στα αιτήματα που τους απηύθυνε το Γενικό Δικαστήριο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση και με μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας.

23 Στις 4 Μαΐου 2020 ο προσφεύγων κατέθεσε τις παρατηρήσεις του επί των στοιχείων και του εγγράφου που κοινοποίησαν η Επιτροπή και το Συμβούλιο μετά την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Με τις παρατηρήσεις του, ο προσφεύγων εξέφρασε τη λύπη του για τον ελλιπή, κατ' αυτόν, χαρακτήρα των εν λόγω στοιχείων, χωρίς ωστόσο να ζητήσει τη συμπλήρωσή τους.

24 Στις 14 Μαΐου 2020 περατώθηκε η προφορική διαδικασία και άρχισε η διάσκεψη για την έκδοση αποφάσεως.

25 Ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

– να διατάξει την εκ νέου χορήγηση του επιδόματος αποδημίας και του δικαιώματος επιστροφής των εξόδων ταξιδίου του από 1ης Δεκεμβρίου 2017·

– να διατάξει την έντοκη καταβολή των επιδομάτων και εξόδων που δεν καταβλήθηκαν μεταξύ της 1ης Δεκεμβρίου 2017 και της ημερομηνίας κατά την οποία θα του χορηγηθεί εκ νέου το δικαίωμα στις εν λόγω παροχές·

– να ακυρώσει, εφόσον το Γενικό Δικαστήριο δεχθεί την ένσταση ελλείψεως νομιμότητας που προβάλλεται με την προσφυγή, την εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, μέχρις ότου τα θεσμικά όργανα αντικαταστήσουν το άρθρο αυτό με διατάξεις που δεν εισάγουν διακρίσεις·

– να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

26 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή·

– να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα.

27 Το παρεμβαίνον ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να απορρίψει την προσφυγή.

III. Σκεπτικό

A. Επί του πρώτου αιτήματος

28 Προς στήριξη του πρώτου αιτήματός του περί ακυρώσεως της προσβαλλόμενης απόφασης, ο προσφεύγων προβάλλει τέσσερις λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι στηρίζονται σε:

– παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ·

– παραβίαση της αρχής της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθόσον η προσβαλλόμενη απόφαση εξαρτά το δικαίωμά του για επίδομα αποδημίας από τις προϋποθέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ·

– παραβίαση της αρχής της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθόσον η προσβαλλόμενη απόφαση ερμήνευσε το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ κατά παραβίαση της αρχής αυτής·

– ένσταση ελλείψεως νομιμότητας κατά του άρθρου 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.

29 Με τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, ο οποίος μπορεί να υποδιαιρεθεί σε δύο σκέλη, ο προσφεύγων αμφισβητεί ότι η Επιτροπή είχε τη δυνατότητα να επανεξετάσει το δικαίωμά του για επίδομα αποδημίας. Με το πρώτο σκέλος του λόγου αυτού, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ δεν επιτρέπει την επανεξέταση του δικαιώματος αυτού σε περίπτωση κτήσης νέας ιθαγένειας. Με το δεύτερο σκέλος, υποστηρίζει ότι η Επιτροπή όφειλε, τουλάχιστον, να λάβει υπόψη την κατάσταση πίεσης στην οποία αυτός βρισκόταν λόγω της ενδεχόμενης αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση. Επομένως, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως στηρίζεται όχι μόνο σε παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, όπως επισημαίνει ο προσφεύγων, αλλά και στην ύπαρξη αυτής της κατάστασης πίεσης.

30 Με τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, ο οποίος επίσης μπορεί να υποδιαιρεθεί σε δύο σκέλη, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η αρχή της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων εμπόδιζε την επανεξέταση του δικαιώματός του για επίδομα αποδημίας υπό το πρίσμα των προϋποθέσεων του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ. Με το πρώτο σκέλος, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι αντιμετωπίστηκε ως εάν είχε τη βελγική ιθαγένεια κατά τη διάρκεια των δέκα ετών που προηγήθηκαν της ανάληψης των καθηκόντων του, ενώ ήταν υπήκοος του Ηνωμένου Βασιλείου κατά την περίοδο αυτή. Με το δεύτερο σκέλος, εκθέτει ότι, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, η εφαρμογή της διάταξης αυτής έθιξε τους υπαλλήλους που είναι υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου περισσότερο από ό,τι όλους τους άλλους.

31 Με τον τρίτο λόγο ακυρώσεως, ο προσφεύγων εξετάζει, επικουρικώς, το ενδεχόμενο να ήταν απολύτως ελεύθερη η Επιτροπή να επανεξετάσει το δικαίωμά του επί του επιδόματος αποδημίας βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, αλλά υποστηρίζει ότι, εν πάση περιπτώσει, η αρχή της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων θα έπρεπε να είχε οδηγήσει σε διαφορετική ερμηνεία της διάταξης αυτής.

1. Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ και στην ύπαρξη κατάστασης πίεσης

32 Όπως ήδη εκτέθηκε στη σκέψη 29 ανωτέρω, με τον πρώτο λόγο ακυρώσεως ο προσφεύγων αμφισβητεί ότι η κτήση της βελγικής ιθαγένειας μπορούσε να δικαιολογήσει την επανεξέταση του δικαιώματός του για επίδομα αποδημίας.

α) Επί του πρώτου σκέλους, που στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ

33 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ δεν επιτρέπει την επανεξέταση του δικαιώματος υπαλλήλου για επίδομα αποδημίας με την αιτιολογία ότι ο υπάλληλος αυτός απέκτησε, κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του, την ιθαγένεια της χώρας όπου υπηρετεί. Λαμβανομένου υπόψη του σκοπού του επιδόματος αποδημίας, ο οποίος

συνίσταται στην αντιστάθμιση των δαπανών και των μειονεκτημάτων που προκύπτουν από την ανάληψη καθηκόντων με συνακόλουθη αλλαγή διαμονής, επανεξέταση της κατάστασης στο στάδιο αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο σε περίπτωση αλλαγής του τόπου υπηρεσίας.

34 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ έχει ως εξής:

«Το επίδομα αποδημίας [...] χορηγείται:

α) στον υπάλληλο:

– ο οποίος δεν είναι και δεν υπήρξε ποτέ υπήκοος του κράτους στο έδαφος του οποίου ευρίσκεται ο τόπος όπου υπηρετεί ο ενδιαφερόμενος, και

– ο οποίος δεν είχε μόνιμη διαμονή ή δεν άσκησε κατά συνήθη τρόπο, επί πέντε έτη λήγοντα έξι μήνες πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του, την κύρια επαγγελματική δραστηριότητά του στο ευρωπαϊκό έδαφος του εν λόγω κράτους. Για την εφαρμογή της παρούσης διατάξεως δεν λαμβάνονται υπόψη οι καταστάσεις που προκύπτουν από την παροχή υπηρεσιών σε άλλο κράτος ή διεθνή οργανισμό.

β) στον υπάλληλο ο οποίος, παρόλο που είναι ή υπήρξε υπήκοος του κράτους στο έδαφος του οποίου ευρίσκεται ο τόπος όπου υπηρετεί, είχε τη μόνιμη διαμονή του, κατά συνήθη τρόπο, επί δέκα έτη λήγοντα κατά την ανάληψη των καθηκόντων του, εκτός του ευρωπαϊκού εδάφους του κράτους αυτού για άλλους λόγους εκτός από την άσκηση καθηκόντων στην υπηρεσία κράτους ή σε διεθνή οργανισμό.»

35 Οι διατάξεις αυτές, όπως όλες οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που παρέχουν δικαίωμα λήψεως χρηματικών παροχών, πρέπει να ερμηνεύονται στενά (βλ. απόφαση της 18ης Ιουλίου 2017, Επιτροπή κατά RN, T-695/16 P, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:520, σκέψη 54 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

36 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ δεν προβλέπει ρητώς τη δυνατότητα επανεξέτασης του δικαιώματος για επίδομα αποδημίας λόγω μεταβολής συνθηκών επερχόμενης κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του υπαλλήλου.

37 Εντούτοις, εφόσον το επίδομα αποδημίας καταβάλλεται μηνιαίως, η διοίκηση δεν μπορεί να συνεχίσει να το καταβάλλει όταν επέρχεται γεγονός το οποίο μεταβάλλει ουσιωδώς την κατάσταση του δικαιούχου του στο μέτρο που το γεγονός αυτό επηρεάζει τις προϋποθέσεις από τις οποίες εξαρτάται η χορήγηση του επιδόματος. Στην περίπτωση αυτή, και ελλείψει αντίθετης διάταξης, η διοίκηση οφείλει να επανεξετάσει την κατάσταση αυτή (πρβλ. απόφαση της 26ης Ιουνίου 2013, Achab κατά ΕΟΚΕ, F-21/12, EU:F:2013:95, σκέψη 26). Πράγματι, σε αντίθεση με την αναδρομική ανάκληση απόφασης, η κατάργηση με ισχύ για το μέλλον είναι πάντοτε δυνατή όταν παύουν να συντρέχουν οι περιστάσεις που δικαιολόγησαν την απόφαση αυτή. Αυτό συμβαίνει, μεταξύ άλλων, στο δημοσιοϋπαλληλικό δίκαιο, όταν η συνέχιση της καταβολής ορισμένων στοιχείων των αποδοχών καθίσταται παράτυπη. Τούτο επιβεβαιώνεται από το άρθρο 85 του ίδιου του ΚΥΚ, το οποίο δέχεται σιωπηρώς την παύση των αχρεώστητων καταβολών (πρβλ. απόφαση της 9ης Μαρτίου 1978, Herpels κατά Επιτροπής, 54/77, EU:C:1978:45, σκέψεις 38 έως 40).

38 Επιπλέον, όπως έχει κρίνει το Γενικό Δικαστήριο, από το γράμμα του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ ουδόλως προκύπτει ότι το επίδομα αποδημίας συνιστά κεκτημένο δικαίωμα (πρβλ. απόφαση της 28ης Σεπτεμβρίου 1993, Magdalena Fernández κατά Επιτροπής, T-90/92, EU:T:1993:78, σκέψη 32).

39 Κατά τα λοιπά, ο προσφεύγων δεν αμφισβητεί την ίδια την αρχή της επανεξέτασης, αλλά υποστηρίζει απλώς ότι επανεκτίμηση του δικαιώματος για επίδομα αποδημίας χωρεί μόνο σε περίπτωση αλλαγής του τόπου υπηρεσίας του οικείου υπαλλήλου και όχι σε περίπτωση κτήσης νέας ιθαγένειας.

40 Συναφώς, ο προσφεύγων υποστηρίζει, πρώτον, ότι η κτήση νέας ιθαγένειας κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας δεν μπορεί να δικαιολογήσει αναθεώρηση του δικαιώματος για επίδομα αποδημίας, διότι η έκφραση «ο οποίος δεν είναι και δεν υπήρξε ποτέ» υπήκοος της χώρας υπηρεσίας, η οποία περιλαμβάνεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, αναφέρεται αποκλειστικά και μόνο στην κατάσταση του υπαλλήλου κατά τον χρόνο ανάληψης των καθηκόντων του, η οποία αντιστοιχεί στον χρόνο λήψεως της απόφασης για τη χορήγηση του επιδόματος αυτού.

41 Ωστόσο, η προϋπόθεση κατά την οποία το επίδομα αποδημίας χορηγείται στον υπάλληλο ο οποίος «δεν είναι […] υπήκοος» της χώρας υπηρεσίας διατυπώνεται στην οριστική ενεστώτα. Επομένως, δεδομένου του επαναλαμβανόμενου χαρακτήρα της καταβολής του επιδόματος αυτού, η ως άνω διατύπωση δεν αποκλείει το ενδεχόμενο ο ενδιαφερόμενος υπάλληλος να πρέπει να εξακολουθεί καθ' όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του να πληροί την προϋπόθεση περί μη κτήσης της ιθαγένειας της χώρας υπηρεσίας για να διατηρήσει το επίδομα αυτό βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ (πρβλ. απόφαση της 26ης Ιουνίου 2013, Achab κατά ΕΟΚΕ, F-21/12, EU:F:2013:95, σκέψη 28).

42 Ο προσφεύγων αμφισβητεί τη λυσιτέλεια της ανωτέρω απόφασης για τον λόγο ότι, αντιθέτως προς αυτόν, ο M. Achab, υπήκοος τρίτης χώρας, δεν είχε την ιθαγένεια κράτους μέλους κατά τον χρόνο της πρόσληψής του και είχε εφαρμοστεί υπέρ αυτού σχετική παρέκκλιση προκειμένου να καταστεί εφικτό να προσληφθεί. Εντούτοις, το γεγονός ότι ο M. Achab δεν είχε την ιθαγένεια κράτους μέλους δεν ασκεί επιρροή υπό το πρίσμα του άρθρου 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, το οποίο στηρίζεται στην ιθαγένεια της χώρας υπηρεσίας και όχι στην ιθαγένεια της χώρας καταγωγής. Επιπλέον, τόσο στην περίπτωση του M. Achab όσο και στην περίπτωση του προσφεύγοντος, η κτήση της δεύτερης αυτής ιθαγένειας κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους ήταν ακριβώς εκείνη που δικαιολόγησε την παύση της καταβολής του επιδόματος αποδημίας το οποίο τους είχε χορηγηθεί δυνάμει της παραγράφου 1, στοιχείο α′, του άρθρου αυτού.

43 Επιπλέον, ούτε το γεγονός ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ εξαρτά επίσης τη χορήγηση του επιδόματος αποδημίας από το ότι ο υπάλληλος «δεν υπήρξε ποτέ υπήκοος» της χώρας υπηρεσίας εμποδίζει την ερμηνεία κατά την οποία η κτήση της ιθαγένειας αυτής κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας συνεπάγεται απώλεια του δικαιώματος για το εν λόγω επίδομα δυνάμει της διάταξης αυτής.

44 Επιπλέον, το άρθρο 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ προέρχεται από το άρθρο 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του κανονισμού (ΕΟΚ) 31 και του κανονισμού (ΕΥΡΑΤΟΜ) 11 των Συμβουλίων, της 18ης Δεκεμβρίου 1961, περί καθορισμού του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητος και της Ευρωπαϊκής Κοινότητος Ατομικής Ενεργείας (ΕΕ ειδ. έκδ. 01/001, σ. 19), ως είχε αρχικώς. Όπως όμως προκύπτει από ενημερωτικό σημείωμα του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 1959 (βλ. σκέψη 21 ανωτέρω), κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες που οδήγησαν στη θέσπιση της διάταξης αυτής, ο νομοθέτης εξέτασε πλήθος κριτηρίων για τη χορήγηση του επιδόματος αποδημίας, αλλά επέλεξε το κριτήριο της ιθαγένειας λόγω του ότι ήταν «ακριβέστερο και απλούστερο στην εφαρμογή» από ό,τι άλλα κριτήρια, έχοντας ταυτοχρόνως επίγνωση του ότι το κριτήριο αυτό «δεν εξαλείφει όλες τις δυσκολίες ([ειδικότερα] σε περίπτωση […] διπλής ιθαγένειας)».

45 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο νομοθέτης δεν θέλησε να ρυθμίσει όλες τις περιπτώσεις που ενδέχεται να ανακύψουν, αλλά ότι επέλεξε να προκρίνει μια διατύπωση η οποία να καθιστά απλούστερη, στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων, την έκδοση των αποφάσεων περί του

δικαιώματος για επίδομα αποδημίας. Σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 35 ανωτέρω, μόνο μια διαφορετική διατύπωση του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ θα μπορούσε να αποκλείσει κάθε επανεξέταση, κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας, του δικαιώματος για το επίδομα αυτό μετά την κτήση νέας ιθαγένειας.

46 Ο προσφεύγων υποστηρίζει, δεύτερον, ότι η κτήση της ιθαγένειας της χώρας υπηρεσίας μετά την ανάληψη καθηκόντων είναι απλώς ένας τρόπος, μεταξύ άλλων, για τη δημιουργία δεσμών με τη χώρα αυτή και την ένταξη σε αυτή. Κατά τη νομολογία, το άρθρο 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ δεν επιτρέπει όμως στην ΑΔΑ να καταργεί το επίδομα αποδημίας για τον λόγο ότι οι δαπάνες και τα μειονεκτήματα που προκύπτουν από την ανάληψη καθηκόντων έχουν αντισταθμιστεί επαρκώς σε κάποιο χρονικό σημείο της σταδιοδρομίας ή ότι ο υπάλληλος είναι πλέον επαρκώς ενταγμένος στη χώρα αυτή.

47 Συναφώς, επισημαίνεται ότι από το ενημερωτικό σημείωμα του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 1959 (βλ. σκέψη 21 ανωτέρω) προκύπτει ότι το επίδομα αποδημίας έχει προβλεφθεί υπό τη μορφή αποζημίωσης «που καταβάλλεται ως αντιστάθμιση των υλικών δαπανών και των ζητημάτων ψυχολογικής φύσης που προκαλούνται από το γεγονός ότι ο υπάλληλος βρίσκεται μακριά από τον τόπο καταγωγής του» και ότι «οι υπάλληλοι διατηρούν γενικώς οικογενειακές σχέσεις […] με την περιοχή καταγωγής τους». Όπως όμως υποστηρίζουν τόσο ο προσφεύγων όσο και η Επιτροπή, τα εν λόγω ζητήματα και οι επιβαρύνσεις ενδέχεται να διατηρηθούν σε ολόκληρη τη σταδιοδρομία και μάλιστα να αυξηθούν κατά τη διάρκειά της, τούτο δε παρά την ένταξη στη χώρα υπηρεσίας.

48 Επίσης, έχει κριθεί ότι σκοπός του επιδόματος αποδημίας είναι η αντιστάθμιση των ιδιαιτέρων βαρών και μειονεκτημάτων που απορρέουν από την ανάληψη καθηκόντων στην Ένωση (αποφάσεις της 13ης Ιουλίου 2018, Quadri di Cardano κατά Επιτροπής, T-273/17, EU:T:2018:480, σκέψη 44, και της 28ης Φεβρουαρίου 2019, Pozza κατά Κοινοβουλίου, T-216/18, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:118, σκέψη 24) από υπαλλήλους οι οποίοι, προκειμένου να ασκήσουν μονίμως τα καθήκοντά τους και να τηρήσουν το άρθρο 20 του ΚΥΚ, υποχρεούνται να μεταφέρουν τη διαμονή τους από το κράτος της κατοικίας τους στο κράτος υπηρεσίας (πρβλ. απόφαση της 16ης Μαΐου 2007, F κατά Επιτροπής, T-324/04, EU:T:2007:140, σκέψη 47).

49 Έχοντας σχεδιαστεί κατ' αυτόν τον τρόπο, το επίδομα αποδημίας καθιστά, όπως επισήμανε το Συμβούλιο, δυνατή την πρόσληψη από την ευρύτερη δυνατή γεωγραφική βάση μεταξύ των υπηκόων των κρατών μελών της Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 27, πρώτο εδάφιο, του ΚΥΚ, και έτσι προάγει τη γεωγραφική ισορροπία στο εσωτερικό της ευρωπαϊκής δημόσιας διοίκησης, ισορροπία την οποία άλλωστε απαιτεί το πνεύμα της Ένωσης (πρβλ. απόφαση της 4ης Μαρτίου 1964, Lasalle κατά Κοινοβουλίου, 15/63, EU:C:1964:9, σ.1045).

50 Υπό το πρίσμα αυτό, ο νομοθέτης προέβλεψε απλώς ότι η ένταξη ενός υπαλλήλου στο κράτος του τόπου υπηρεσίας του εμποδίζει την καταβολή του επιδόματος αποδημίας, εφόσον η ένταξη αυτή απορρέει από το γεγονός ότι ο υπάλληλος «είχε μόνιμη διαμονή ή […] άσκησε κατά συνήθη τρόπο, επί πέντε έτη λήγοντα έξι μήνες πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του, […] κύρια επαγγελματική δραστηριότητ[α]» στο κράτος αυτό. Εν ολίγοις, παρέχοντας τις διευκρινίσεις αυτές, ο νομοθέτης απέκλεισε το ενδεχόμενο να εμποδίσει την καταβολή αυτή η ένταξη που απορρέει από το γεγονός ότι, κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του, ο οικείος υπάλληλος είχε τη συνήθη διαμονή του και εργαζόταν στη χώρα υπηρεσίας.

51 Αντιθέτως, όπως εκτέθηκε στις σκέψεις 41 έως 45 ανωτέρω, ο νομοθέτης, με την επιλογή της διατύπωσης του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο η ειδική μορφή ένταξης που συνίσταται στην κτήση της ιθαγένειας της χώρας υπηρεσίας μετά την ανάληψη των καθηκόντων να αποτελεί ουσιώδη μεταβολή κατάστασης δυνάμενη να οδηγήσει στην απώλεια του επιδόματος αποδημίας. Προβαίνοντας στην επιλογή αυτή, ο νομοθέτης παρέμεινε εντός του πλαισίου της ευρείας εξουσίας εκτιμήσεως που διέθετε για τον καθορισμό των όρων απασχολήσεως των υπαλλήλων της Ένωσης (πρβλ. αποφάσεις της

22ας Δεκεμβρίου 2008, Centeno Mediavilla κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-443/07 P, EU:C:2008:767, σκέψη 91, και της 4ης Μαρτίου 2010, Angé Serrano κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου, C-496/08 P, EU:C:2010:116, σκέψη 86), συμπεριλαμβανομένων των αποδοχών (πρβλ. απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2018, Carpenito κατά Συμβουλίου, T-543/16 και T-544/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:955, σκέψη 60).

52 Υπό τις συνθήκες αυτές, το ΡΜΟ δεν παρέβη το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ κρίνοντας ότι η κτήση της ιθαγένειας της χώρας υπηρεσίας κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας έπρεπε να οδηγήσει σε επανεξέταση του δικαιώματος για επίδομα αποδημίας.

53 Συνεπώς το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως είναι αβάσιμο.

β) Επί του δεύτερου σκέλους, που στηρίζεται στο ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη την κατάσταση πίεσης λόγω της ενδεχόμενης αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση

54 Ο προσφεύγων εκθέτει ότι η Επιτροπή όφειλε να έχει λάβει υπόψη το γεγονός ότι αυτός εξαναγκάστηκε να ζητήσει τη χορήγηση της βελγικής ιθαγένειας, διότι αυτή του φαινόταν τότε να είναι η μόνη λύση προκειμένου να διατηρήσει τη θέση εργασίας του σε περίπτωση αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση. Συγκεκριμένα, πριν από τις 28 Μαρτίου 2018 το Σώμα των Επιτρόπων δεν είχε παράσχει καμία εγγύηση στους υπαλλήλους που ήταν υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου ότι δεν επρόκειτο να παυθούν από τα καθήκοντά τους, όταν, σε περίπτωση που ετίθετο σε ισχύ η αποχώρηση αυτή, θα έπαυαν να έχουν την ιθαγένεια κράτους μέλους.

55 Προκειμένου να εξεταστεί το σκέλος αυτό του λόγου ακυρώσεως, πρέπει να υπομνησθεί εκ προοιμίου ότι από το άρθρο 49 του ΚΥΚ, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα του άρθρου 28, στοιχείο α′, του ΚΥΚ, προκύπτει ότι ο υπάλληλος που παύει να πληροί την προϋπόθεση να είναι υπήκοος ενός από τα κράτη μέλη της Ένωσης μπορεί να παυθεί από τα καθήκοντά του με αιτιολογημένη απόφαση της ΑΔΑ, όπως ορθώς υποστηρίζει ο προσφεύγων.

56 Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι δεν αμφισβητείται από τους διαδίκους ότι, πριν ο προσφεύγων ζητήσει, και μάλιστα αποκτήσει, τη βελγική ιθαγένεια στις 27 Ιουνίου 2017, οι υπάλληλοι που ήταν υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου δεν είχαν λάβει καμία εγγύηση ότι το άρθρο 49 του ΚΥΚ δεν θα εφαρμοζόταν σε αυτούς σε περίπτωση αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου. Όπως επισημαίνει ο προσφεύγων, η Επιτροπή αποφάσισε το πρώτον στις 28 Μαρτίου 2018 ότι η ΑΔΑ δεν επρόκειτο να ασκήσει τη διακριτική της ευχέρεια δυνάμει της διάταξης αυτής, εκτός αν τούτο δικαιολογούνταν δεόντως σε ειδικές περιπτώσεις, όπως σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων ή αν το επέβαλλαν διεθνείς υποχρεώσεις.

57 Τέλος, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η απλή γνωστοποίηση από το Ηνωμένο Βασίλειο της πρόθεσής του να αποχωρήσει από την Ένωση δεν μετέβαλε τη νομική κατάσταση των υπηκόων του (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 2018, Shindler κ.λπ. κατά Συμβουλίου, T-458/17, EU:T:2018:838, σκέψη 44).

58 Τούτου λεχθέντος, ο προσφεύγων στηρίζει την προβαλλόμενη υποχρέωση της Επιτροπής να λάβει υπόψη την κατάσταση πίεσης που αυτός αντιμετώπιζε στη νομολογία σχετικά με το άρθρο 4, παράγραφος 3, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ. Απαντώντας σε ερώτηση που τέθηκε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο προσφεύγων διευκρίνισε ότι η κατάσταση πίεσης την οποία επικαλείται με τα δικόγραφά του θα μπορούσε να συνιστά ανωτέρα βία της οποίας οι προϋποθέσεις πληρούνται εν προκειμένω.

59 Όσον αφορά το άρθρο 4, παράγραφος 3, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, πρέπει να υπομνησθεί ότι η διάταξη αυτή εξομοιώνει τον υπάλληλο ο οποίος με τον γάμο απέκτησε αυτοδίκαια, και χωρίς δυνατότητα αποποίησης, την ιθαγένεια της χώρας υπηρεσίας, με τον υπάλληλο που δεν έχει και ουδέποτε είχε την εν λόγω ιθαγένεια.

60 Ο προσφεύγων δεν αμφισβητεί ότι η ως άνω διάταξη είναι, αυτή καθεαυτήν, άσχετη με την υπό κρίση υπόθεση. Υποστηρίζει, ωστόσο, ότι με τη διάταξη αυτή υιοθετήθηκε νομολογία στηριζόμενη στη διαπίστωση ότι, μολονότι η απόφαση σύναψης γάμου είναι εκούσια, εντούτοις ο γάμος είχε ως αποτέλεσμα, στο δίκαιο ορισμένων κρατών μελών, να χορηγηθεί στη σύζυγο η ιθαγένεια του συζύγου της, χωρίς δυνατότητα αποποίησής της. Ο προσφεύγων εκτιμά ότι η κατάσταση αυτή είναι συγκρίσιμη με εκείνη στην οποία βρίσκεται πλέον ο ίδιος. Συγκεκριμένα, κατ' αυτόν, μολονότι η βούλησή του να συνεχίσει να εργάζεται στην Επιτροπή μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση απορρέει από προσωπική επιλογή, αντιθέτως, η κτήση της βελγικής ιθαγένειας του επιβλήθηκε.

61 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί η νομολογία στην οποία αναφέρεται ο προσφεύγων και από την οποία προέρχεται το άρθρο 4, παράγραφος 3, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ. Με την απόφαση της 20ής Φεβρουαρίου 1975, Airola κατά Επιτροπής (21/74, EU:C:1975:24, σκέψη 12), το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ιθαγένεια που επιβάλλεται, χωρίς δυνατότητα αποποίησης, σε γυναίκα υπάλληλο λόγω του γάμου της με υπήκοο άλλου κράτους μέλους, με την αιτιολογία ότι το άρθρο 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ πρέπει να ερμηνεύεται κατά τρόπον ώστε να αποφεύγεται κάθε αδικαιολόγητη διαφορετική μεταχείριση μεταξύ των υπαλλήλων των δύο φύλων που βρίσκονται σε παρεμφερείς καταστάσεις (απόφαση της 20ής Φεβρουαρίου 1975, Airola κατά Επιτροπής, 21/74, EU:C:1975:24, σκέψεις 9 έως 11).

62 Επομένως, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει ο προσφεύγων, η νομολογία αυτή στηριζόταν όχι στο γεγονός, αυτό καθαυτό, ότι η ιθαγένεια της χώρας υπηρεσίας επιβλήθηκε στον υπάλληλο, αλλά μάλλον στον εισάγοντα δυσμενείς διακρίσεις χαρακτήρα της εθνικής νομοθεσίας, από τον οποίο δεν μπορούσε να αντλήσει συνέπειες το δίκαιο της Ένωσης.

63 Η παραβίαση της γενικής αρχής της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων, η οποία αποτελεί τη βάση τόσο της νομολογίας που καθιερώθηκε με την απόφαση της 20ής Φεβρουαρίου 1975, Airola κατά Επιτροπής (21/74, EU:C:1975:24), όσο και του άρθρου 4, παράγραφος 3, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, αποτελεί αντικείμενο του δεύτερου, του τρίτου και του τέταρτου λόγου ακυρώσεως που θα εξεταστούν κατωτέρω.

64 Όσον αφορά την ανωτέρα βία, και αν υποτεθεί ότι το επιχείρημα που αντλείται από αυτήν είναι παραδεκτό ως περαιτέρω ανάπτυξη του επιχειρήματος περί κατάστασης πίεσης που προβλήθηκε με τα δικόγραφα, από πάγια νομολογία, η οποία έχει καθιερωθεί σε διάφορους τομείς του δικαίου της Ένωσης, προκύπτει ότι η ανωτέρα βία χαρακτηρίζεται από δύο στοιχεία: πρώτον, από τη συνδρομή περιστάσεων ξένων προς τον ενδιαφερόμενο, μη φυσιολογικών και απρόβλεπτων (αποφάσεις της 18ης Δεκεμβρίου 2007, Société Pipeline Méditerranée και Rhône, C-314/06, EU:C:2007:817, σκέψη 23· της 25ης Ιανουαρίου 2017, Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, σκέψη 53, και διάταξη της 28ης Μαΐου 2013, Honnefelder κατά Επιτροπής, T-130/13 P, EU:T:2013:276, σκέψη 19)· δεύτερον, από το γεγονός ότι, μολονότι οι προαναφερθείσες περιστάσεις δεν περιορίζονται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η εκπλήρωση μιας υποχρέωσης είναι απολύτως αδύνατη, εντούτοις πρέπει να είναι τέτοιες ώστε η εκπλήρωση αυτή να συνιστά υπερβολική θυσία (πρβλ. αποφάσεις της 17ης Δεκεμβρίου 1970, Internationale Handelsgesellschaft, 11/70, EU:C:1970:114, σκέψη 23· της 15ης Δεκεμβρίου 1994, Bayer κατά Επιτροπής, C-195/91 P, EU:C:1994:412, σκέψη 32, και της 19ης Ιουνίου 2019, RF κατά Επιτροπής, C-660/17 P, EU:C:2019:509, σκέψη 37).

65 Ωστόσο, κατά πάγια επίσης νομολογία, η έννοια της ανωτέρας βίας δεν έχει το ίδιο περιεχόμενο στα διάφορα πεδία εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης και επομένως η σημασία της πρέπει να καθορίζεται ανάλογα με το νομικό πλαίσιο εντός του οποίου προορίζεται να παραγάγει τα αποτελέσματά της (βλ. απόφαση της 25ης Ιανουαρίου 2017, Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, σκέψη 54 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

66 Στην υπό κρίση υπόθεση και λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου της, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, με την επιχειρηματολογία του, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση, η οποία τον εξέθεσε στον κίνδυνο παύσης από τα καθήκοντά του, συνιστούσε περίπτωση ανωτέρας βίας η οποία απάλλασσε το PMO από την υποχρέωση να επανεξετάσει την κατάστασή του υπό το πρίσμα της βελγικής ιθαγένειας την οποία είχε αποκτήσει.

67 Πάντως, ακόμη και αν η πρόθεση του Ηνωμένου Βασιλείου να αποχωρήσει από την Ένωση ήταν περίσταση ξένη προς το πρόσωπο του προσφεύγοντος, μη φυσιολογική και απρόβλεπτη, τα στοιχεία που προσκόμισε ο προσφεύγων δεν αποδεικνύουν ότι η επανεξέταση της κατάστασής του υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης θα ήταν υπερβολική λαμβανομένων υπόψη των συνεπειών της.

68 Ο προσφεύγων ισχυρίζεται βεβαίως ότι, λαμβανομένων υπόψη της πρόθεσης του Ηνωμένου Βασιλείου να αποχωρήσει από την Ένωση και των ενδεχομένων συνεπειών της αποχώρησης αυτής για τους υπαλλήλους που είναι υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου, η ίδια η Επιτροπή τους ενθάρρυνε να ζητήσουν τη βελγική ιθαγένεια. Συναφώς, ο προσφεύγων προσκομίζει μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου το οποίο τους απηύθυνε ο Πρόεδρος της Επιτροπής στις 24 Ιουνίου 2016. Επιβάλλεται, ωστόσο, η διαπίστωση ότι με το εν λόγω μήνυμα ο Πρόεδρος της Επιτροπής απλώς διαβεβαίωνε τους ενδιαφερόμενους υπαλλήλους ότι η «πόρτα θα παρέμενε ανοιχτή γι' αυτούς», ότι θα εργαζόταν με τους προέδρους των λοιπών θεσμικών οργάνων ώστε η πείρα τους να εξακολουθήσει να αξιοποιείται προς όφελος όλων και ότι ο «ΚΥΚ θα ερμηνευόταν και θα εφαρμοζόταν με ευρωπαϊκό πνεύμα». Εξ αυτού δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή παρακίνησε τους ενδιαφερομένους να αποκτήσουν την ιθαγένεια του τόπου υπηρεσίας τους. Ο προσφεύγων προσκομίζει επίσης ένα άρθρο που δημοσιεύθηκε στον Τύπο στις 3 Μαΐου 2018, στο οποίο γίνεται αναφορά σε μια τοποθέτηση του ίδιου Προέδρου της Επιτροπής, καθώς και τα πρακτικά μιας άτυπης συνάντησης της 29ης Ιανουαρίου 2018 μεταξύ του προσωπικού και του Αντιπροέδρου της Επιτροπής ο οποίος είναι αρμόδιος, μεταξύ άλλων, για θέματα ανθρώπινων πόρων. Εντούτοις, τόσο η συνάντηση αυτή όσο και η τοποθέτηση του Προέδρου είναι μεταγενέστερες της ημερομηνίας κατά την οποία ο προσφεύγων απέκτησε τη βελγική ιθαγένεια και, επομένως, ούτε αυτές μπορεί να τον ώθησαν να προβεί στην ενέργεια αυτή.

69 Εν τέλει, δεν προκύπτει ότι η απώλεια του επιδόματος αποδημίας αποτέλεσε υπέρμετρη επιβάρυνση, λαμβανομένης υπόψη της πλήρους εγγύησης που έλαβε ο προσφεύγων ότι, σε περίπτωση αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση, επρόκειτο να διατηρήσει τη θέση του αποκτώντας τη βελγική ιθαγένεια.

70 Κατά τα λοιπά, μολονότι το Δικαστήριο έκρινε ότι η έξοδος κράτους μέλους από την Ένωση είναι ικανή να επηρεάσει αισθητά τα δικαιώματα όλων των πολιτών της Ένωσης (απόφαση της 10ης Δεκεμβρίου 2018, Wightman κ.λπ., C-621/18, EU:C:2018:999, σκέψη 64), εντούτοις δεν υπονόησε ότι η Ένωση έχει οποιαδήποτε υποχρέωση εξουδετέρωσης των αποτελεσμάτων της εξόδου αυτής.

71 Ως εκ τούτου, το ενδεχόμενο ανωτέρας βίας πρέπει να απορριφθεί εν προκειμένω, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστεί αν, παρά την έλλειψη ρητής αναφοράς σε αυτήν στο άρθρο 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, η ανωτέρα βία μπορούσε παρά ταύτα να προβληθεί υπό το πρίσμα της οικονομίας και των σκοπών της εν λόγω διάταξης.

72 Κατόπιν όλων των ανωτέρω, και ελλείψει κατάστασης πίεσης δυνάμενης να ληφθεί νομίμως υπόψη, παρέλκει να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο επί του επιχειρήματος του προσφεύγοντος που αντλείται από την απόφαση της 26ης Ιουνίου 2013, Achab κατά ΕΟΚΕ (F-21/12, EU:F:2013:95), και

από την αναγκαία διάκριση μεταξύ της υπό κρίση περίπτωσης, η οποία χαρακτηρίζεται από κατάσταση πίεσης, και της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση, στην οποία ο ενδιαφερόμενος θα μπορούσε να συνεχίσει τη σταδιοδρομία του ακόμη και χωρίς να αποκτήσει τη βελγική ιθαγένεια.

73 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως είναι αβάσιμο και ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

2. Επί του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, που στηρίζεται σε παραβίαση της αρχής της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθόσον το δικαίωμα του προσφεύγοντος για επίδομα αποδημίας επανεξετάστηκε υπό το πρίσμα των προϋποθέσεων του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ

74 Όπως εκτέθηκε στη σκέψη 30 ανωτέρω, με τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως που προβάλλεται με το δικόγραφο της προσφυγής, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η αρχή της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων απέκλειε την εκ μέρους της Επιτροπής επανεξέταση της κατάστασής του υπό το πρίσμα του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.

75 Για την εξέταση του λόγου αυτού, πρέπει να υπομνησθεί εκ προοιμίου ότι, κατ' ουσίαν, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, το δικαίωμα για επίδομα αποδημίας των υπαλλήλων που δεν έχουν την ιθαγένεια της χώρας υπηρεσίας εξαρτάται από τον τόπο της συνήθους διαμονής τους κατά τα πέντε έτη που προηγήθηκαν της ανάληψης των καθηκόντων τους, ενώ, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του ίδιου παραρτήματος, για τους υπαλλήλους που έχουν την ιθαγένεια αυτή, το δικαίωμα αυτό εκτιμάται βάσει του τόπου της συνήθους διαμονής τους επί διάστημα δέκα ετών.

76 Επιπλέον, κατά πάγια νομολογία, στους υπαλλήλους που δεν είναι υπήκοοι της χώρας υπηρεσίας, επίδομα αποδημίας δεν χορηγείται μόνο στην περίπτωση που διέμειναν στη χώρα αυτή καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετούς περιόδου αναφοράς, ενώ, για τους υπαλλήλους που έχουν την ιθαγένεια της χώρας αυτής, το γεγονός ότι διατήρησαν εκεί τη συνήθη διαμονή τους ή εγκαταστάθηκαν σε αυτήν, ακόμη και για ένα πολύ σύντομο διάστημα κατά τη δεκαετή περίοδο αναφοράς, αρκεί για να επιφέρει τη μη χορήγηση ή την απώλεια του ευεργετήματος του επιδόματος αυτού (αποφάσεις της 27ης Φεβρουαρίου 2015, ΕΟΚΕ κατά Achab, T-430/13 P, EU:T:2015:122, σκέψη 54· της 13ης Ιουλίου 2018, Quadri di Cardano κατά Επιτροπής, T-273/17, EU:T:2018:480, σκέψη 47).

77 Τέλος, πρέπει να υπομνησθεί ότι το ΡΜΟ, αφού χορήγησε στον προσφεύγοντα το δικαίωμα για επίδομα αποδημίας κατά την ανάληψη των καθηκόντων του βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, του αφαίρεσε το δικαίωμα αυτό βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του ίδιου παραρτήματος, διότι έπρεπε πλέον να θεωρηθεί υπάλληλος «που είναι [...] υπήκοος» της χώρας υπηρεσίας του.

78 Υπό το πρίσμα αυτών ακριβώς των παραδοχών πρέπει να εξεταστούν τα δύο σκέλη του δεύτερου λόγου της προσφυγής.

α) Επί του πρώτου σκέλους, που στηρίζεται σε παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων σε σχέση με τους υπαλλήλους βελγικής ιθαγένειας και τους υπαλλήλους που μετέφεραν το κύριο κέντρο των συμφερόντων τους

79 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, εφαρμόζοντας στην περίπτωσή του το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, αντιμετώπισε κατά τον ίδιο τρόπο δύο διαφορετικές κατηγορίες προσώπων, ήτοι, αφενός, τα πρόσωπα που είχαν τη βελγική ιθαγένεια ή, γενικότερα, την ιθαγένεια του κράτους υπηρεσίας κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους, τα οποία είχαν διαμείνει εκεί κατά τη διάρκεια της δεκαετούς περιόδου αναφοράς που προβλέπει η διάταξη

αυτή και τα οποία προσελήφθησαν χωρίς να τελούν σε κατάσταση αποδημίας, και, αφετέρου, τα πρόσωπα τα οποία, όπως ο ίδιος, δεν είχαν την εν λόγω ιθαγένεια κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους και, επομένως, δεν μπορούσαν, αντιθέτως προς τα πρόσωπα της πρώτης κατηγορίας, να θεωρηθούν κατά τεκμήριο ότι έχουν στενούς δεσμούς με το κράτος υπηρεσίας. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται επίσης, αντιστρόφως, ότι έτυχε διαφορετικής μεταχείρισης σε σχέση με άλλους υπαλλήλους οι οποίοι εγκατέλειψαν, όπως ο ίδιος, το κύριο κέντρο των συμφερόντων τους για να αναλάβουν υπηρεσία στα θεσμικά όργανα και οι οποίοι, ωστόσο, διατήρησαν το ευεργέτημα του επιδόματος αποδημίας.

80 Υπενθυμίζεται ότι, κατά τη νομολογία, η αρχή της ίσης μεταχείρισης απαγορεύει να αντιμετωπίζονται παρόμοιες καταστάσεις κατά διαφορετικό τρόπο και διαφορετικές καταστάσεις καθ' όμοιο τρόπο, εκτός αν μια τέτοια αντιμετώπιση διαφορετικών ή όμοιων καταστάσεων, αναλόγως της περιπτώσεως, δικαιολογείται αντικειμενικώς (βλ. απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2017, Wanègue κατά Επιτροπής των Περιφερειών, T-682/15 P, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:644, σκέψη 64 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Συναφώς, πρέπει να ληφθούν υπόψη τόσο οι νομικές όσο και οι πραγματικές καταστάσεις (πρβλ. απόφαση της 26ης Ιουνίου 2013, Achab κατά ΕΟΚΕ, F-21/12, EU:F:2013:95, σκέψη 39).

81 Στη συνέχεια, γίνεται δεκτό ότι, στο μέτρο που ο καθορισμός των προϋποθέσεων για τη χορήγηση του επιδόματος αποδημίας εμπίπτει στην εκ μέρους των θεσμικών οργάνων άσκηση διακριτικής ευχέρειας, συντρέχει παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης μόνο στην περίπτωση που το άρθρο 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ συνεπάγεται αυθαίρετη ή προδήλως απρόσφορη σε σχέση με τον σκοπό του διαφοροποίηση (βλ. απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2004, Ε κατά Επιτροπής, T-251/02, EU:T:2004:357, σκέψη 124 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

82 Εν προκειμένω, πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι από την ιθαγένεια, στην οποία στηρίζεται το άρθρο 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, τεκμαίρεται η ύπαρξη πολλαπλών και στενών δεσμών μεταξύ του κατόχου της και της χώρας της ιθαγένειάς του (πρβλ. αποφάσεις της 11ης Ιουλίου 2007, Β κατά Επιτροπής, F-7/06, EU:F:2007:129, σκέψη 39, και της 5ης Δεκεμβρίου 2012, Bourtembourg κατά Επιτροπής, F-6/12, EU:F:2012:175, σκέψη 26).

83 Επομένως, και γενικώς, λαμβανομένης υπόψη αυτής της σημασίας της ιθαγένειας, του σκοπού του επιδόματος αποδημίας (βλ. σκέψη 48 ανωτέρω) και της διακριτικής ευχέρειας που διέθετε ο νομοθέτης της Ένωσης (βλ. σκέψη 81 ανωτέρω), ο τελευταίος νομίμως θεώρησε κατά τεκμήριο ότι τα μέλη του προσωπικού που έχουν ή είχαν την ιθαγένεια της χώρας υπηρεσίας δεν υφίστανται τις επιβαρύνσεις και τα μειονεκτήματα στην αντιστάθμιση των οποίων αποσκοπεί το επίδομα αποδημίας, τουλάχιστον όχι με την ίδια ένταση όπως τα μέλη του προσωπικού τα οποία δεν έχουν την ιθαγένεια αυτή. Ως εκ τούτου, ο νομοθέτης της Ένωσης μπορούσε, χωρίς να προβεί σε αυθαίρετη ή προδήλως απρόσφορη διαφοροποίηση, να διακρίνει μεταξύ των υπαλλήλων ανάλογα με το κριτήριο της νυν υφιστάμενης ή της προηγούμενης ιθαγένειάς τους. Για τους ίδιους λόγους, ο νομοθέτης μπορούσε επίσης να εξαρτήσει τη χορήγηση του επιδόματος αποδημίας στους υπαλλήλους που είναι ή ήταν υπήκοοι της χώρας υπηρεσίας από αυστηρές προϋποθέσεις, ιδίως από την προϋπόθεση να είχαν τη μόνιμη διαμονή τους κατά συνήθη τρόπο εκτός της χώρας υπηρεσίας κατά τη δεκαετή περίοδο αναφοράς (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 2008, Blais κατά ΕΚΤ, F-6/08, EU:F:2008:160, σκέψη 102).

84 Ωστόσο, ο προσφεύγων τονίζει την ιδιαιτερότητα της κατάστασής του. Ισχυρίζεται ότι δεν είχε τη βελγική ιθαγένεια κατά τη δεκαετή περίοδο αναφοράς του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, και μάλιστα ότι το κύριο κέντρο των συμφερόντων του βρισκόταν τότε στο Troon, στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπως διαπίστωσε η Επιτροπή κατά τον χρόνο ανάληψης των καθηκόντων του. Κατά συνέπεια, ο προσφεύγων εκτιμά ότι το τεκμήριο στο οποίο στηρίζεται η διάταξη αυτή, και σύμφωνα με το οποίο αυτός διατηρούσε κατά την εν λόγω περίοδο πολλαπλούς και στενούς δεσμούς με το Βέλγιο, χώρα υπηρεσίας του, στερείται ερείσματος στην περίπτωσή του.

85 Όπως υποστηρίζει ο προσφεύγων, η εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ που έγινε στην περίπτωσή του με την προσβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται σε πλάσμα δικαίου, καθόσον αυτός αντιμετωπίστηκε ως εάν είχε τη βελγική ιθαγένεια πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του, το 2001, ενώ έλαβε την ιθαγένεια αυτή δεκαεπτά έτη αργότερα. Η Επιτροπή δεν αμφισβητεί το ανωτέρω, αλλά ισχυρίζεται ότι ο συνδυασμός δύο στοιχείων στην προσβαλλόμενη απόφαση, ήτοι της κτήσης της ιθαγένειας της χώρας υπηρεσίας μετά την ανάληψη καθηκόντων και της παρουσίας του προσφεύγοντος στο έδαφος της χώρας αυτής πριν από την πρόσληψή του, συνιστούσε εύλογη αντιμετώπιση της κατάστασης δεδομένου του γράμματος του άρθρου 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, το οποίο, προς υπόμνηση, δεν περιέχει ειδική διάταξη για τη ρύθμιση του ζητήματος της κτήσης νέας ιθαγένειας κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας (βλ. σκέψεις 41, 44 και 51 ανωτέρω).

86 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να υπομνησθεί ότι, αντιθέτως προς την επιστροφή των εξόδων μετακόμισης και την καταβολή της αποζημίωσης εγκατάστασης, το επίδομα αποδημίας καταβάλλεται καθ' όλον τον χρόνο υπηρεσίας. Κατά συνέπεια, η τήρηση της αρχής της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων επιβάλλεται όχι μόνον κατά τον χρόνο ανάληψης καθηκόντων, αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια άσκησής τους, στο πλαίσιο επανεξέτασης του δικαιώματος για το επίδομα αυτό επ' ευκαιρία μεταβολής των συνθηκών.

87 Η μη εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ στον προσφεύγοντα από τη στιγμή που κατέστη Βέλγος θα οδηγούσε σε ευνοϊκότερη μεταχείρισή του σε σχέση με τους εκ γενετής Βέλγους που ανέλαβαν καθήκοντα σε θεσμικό όργανο στο Βέλγιο και οι οποίοι έπρεπε να πληρούν τις αυστηρές προϋποθέσεις που επιβάλλει η διάταξη αυτή για τη χορήγηση του επιδόματος αποδημίας καθ' όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους. Το γεγονός ότι το δικαίωμα του προσφεύγοντος για επίδομα αποδημίας επανεξετάστηκε το 2018, αφού αυτός απέκτησε τη βελγική ιθαγένεια, καθιστά δυνατό να τύχει ο προσφεύγων μεταχείρισης ίδιας με αυτή των Βέλγων, οι οποίοι, λόγω των δεσμών τους με το Βέλγιο, δεν δικαιούνται το εν λόγω επίδομα.

88 Επιπλέον, η μη εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ στον προσφεύγοντα θα τον διέκρινε επίσης από τους Βέλγους υπηκόους που έχουν διαρρήξει επί μακρόν κάθε δεσμό με το Βέλγιο, αλλά έχουν διαμείνει εκεί, όπως και ο προσφεύγων, κατά τη δεκαετή περίοδο αναφοράς πριν αναλάβουν καθήκοντα στην Ένωση και τοποθετηθούν στη χώρα αυτή. Πράγματι, στους υπηκόους αυτούς δεν χορηγείται επίδομα αποδημίας, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ (βλ., συναφώς, απόφαση της 13ης Ιουλίου 2018, Quadri di Cardano κατά Επιτροπής, T-273/17, EU:T:2018:480, σκέψεις 28, 46 και 47).

89 Ομοίως περαιτέρω, η μη εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ στον προσφεύγοντα που κατέστη Βέλγος κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του θα οδηγούσε επίσης σε ευνοϊκότερη μεταχείρισή του σε σχέση με έναν εκ γενετής Βέλγο ο οποίος αποποιήθηκε τη βελγική ιθαγένεια υπέρ άλλης ιθαγένειας, όπως εκείνης του Ηνωμένου Βασιλείου την οποία έχει ο προσφεύγων για παράδειγμα, αλλά διέμεινε στο Βέλγιο για κάποιο διάστημα πριν προσληφθεί εκεί από θεσμικό όργανο.

90 Τέλος, ένας υπάλληλος, όπως ο προσφεύγων, που αποκτά την ιθαγένεια της χώρας υπηρεσίας κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του δεν βρίσκεται πλέον στην ίδια κατάσταση με αυτή των υπαλλήλων που δεν εξέφρασαν την πρόθεση να επισημοποιήσουν τους δεσμούς τους με τη χώρα αυτή αποκτώντας την ιθαγένειά της. Αν μη τι άλλο, η κτήση της ιθαγένειας αυτής δημιουργεί, συγκριτικά, στενότερους πολιτικούς δεσμούς με τη χώρα αυτή από εκείνους οι οποίοι αναγνωρίζονται από το άρθρο 22 ΣΛΕΕ στους υπηκόους άλλων κρατών μελών.

91 Επιπλέον, όπως παραδέχθηκε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση και όπως προκύπτει από το προαναφερθέν ενημερωτικό σημείωμα του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 1959 (βλ. σκέψη 21 ανωτέρω), το άρθρο 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ είναι αποτέλεσμα

συμβιβασμού μεταξύ διαφόρων επιλογών. Δεν έχει ως αντικείμενο να ρυθμίσει ρητώς το σύνολο των καταστάσεων και των δυσχερειών που ενδέχεται να ανακύψουν, αλλά να παράσχει απλά και αντικειμενικά κριτήρια δυνάμενα να εφαρμοστούν εύκολα στην πλειονότητα των περιπτώσεων (βλέπε σκέψη 45 ανωτέρω).

92 Με δεδομένο ένα τέτοιο quod plerumque fit (συνήθως συμβαίνον), πρέπει να υπομνησθεί ότι, ακόμη και αν η καθιέρωση γενικής και αφηρημένης ρυθμίσεως καταλήγει, σε οριακές καταστάσεις, σε τυχαία άτοπα, δεν μπορεί να κατηγορηθεί ο νομοθέτης ότι κατέφυγε στη δημιουργία κατηγοριών, εφόσον αυτή, στηριζόμενη σε αντικειμενικά στοιχεία, δεν εισάγει από τη φύση της διακρίσεις εν όψει του επιδιωκομένου σκοπού (πρβλ. αποφάσεις της 15ης Ιανουαρίου 1981, Vutera κατά Επιτροπής, 1322/79, EU:C:1981:6, σκέψη 9, και της 15ης Απριλίου 2010, Gualtieri κατά Επιτροπής, C-485/08 P, EU:C:2010:188, σκέψη 81).

93 Ωστόσο, ο προσφεύγων φρονεί ότι η κατάστασή του αποκαλύπτει ένα συστημικό πρόβλημα ερμηνείας του άρθρου 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ ικανό να επηρεάσει ευρεία κατηγορία υπαλλήλων.

94 Εντούτοις, από άρθρο που δημοσιεύθηκε στον Τύπο και στο οποίο παραπέμπει ο προσφεύγων προκύπτει ότι η Επιτροπή αριθμούσε προσωπικό 32 847 ατόμων κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών. Επιπλέον, σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέσχε το θεσμικό αυτό όργανο κατόπιν σχετικού αιτήματος του Γενικού Δικαστηρίου (βλ. σκέψη 20 ανωτέρω), 98 μέλη του προσωπικού του, που ήταν υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους και εργάζονταν στις Βρυξέλλες, απέκτησαν τη βελγική ιθαγένεια μετά το δημοψήφισμα περί αποχωρήσεως από την Ένωση. Σύμφωνα πάντοτε με τα αριθμητικά στοιχεία που προσκόμισε η Επιτροπή, μεταξύ αυτών, 40 υπάλληλοι διατήρησαν το επίδομα αποδημίας, 23 το απώλεσαν και 35 απώλεσαν το επίδομα εκπατρισμού το οποίο δικαιούνταν προηγουμένως δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 2, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ. Τέλος, κατά το άρθρο που δημοσιεύθηκε στον Τύπο και στο οποίο παραπέμπει ο προσφεύγων, η Επιτροπή αριθμούσε ακόμη, σε όλους τους τόπους υπηρεσίας, 700 υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου μετά την αποχώρηση του κράτους αυτού. Όσον αφορά το Συμβούλιο, σύμφωνα με τα αριθμητικά στοιχεία που γνωστοποίησε το θεσμικό αυτό όργανο στο Γενικό Δικαστήριο, οι μόνιμοι υπάλληλοι και τα μέλη του λοιπού προσωπικού που ήταν αποκλειστικά υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου ανέρχονταν σε 80 κατά τον χρόνο του προαναφερθέντος δημοψηφίσματος και σε 30 κατά την ημερομηνία της πραγματικής αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση, με τη διαφορά να οφείλεται στην αποχώρηση υπαλλήλων από την υπηρεσία ή στην κτήση άλλης ιθαγένειας. Ειδικότερα, 14 υπάλληλοι ή μέλη του λοιπού προσωπικού, υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου, δήλωσαν ότι απέκτησαν τη βελγική ιθαγένεια κατά την περίοδο αυτή. Κατόπιν επανεξέτασης της κατάστασής τους συνεπεία της κτήσης της βελγικής ιθαγένειας, 3 από αυτούς απώλεσαν το επίδομα αποδημίας και 7 το επίδομα εκπατρισμού.

95 Επιπλέον, από τις πληροφορίες που ζητήθηκαν από το Κοινοβούλιο, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Ελεγκτικό Συνέδριο (βλ. σκέψη 19 ανωτέρω) προκύπτει ότι, στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 52 μόνιμοι υπάλληλοι και μέλη του λοιπού προσωπικού που απέκτησαν τη λουξεμβουργιανή ιθαγένεια κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους εξακολουθούν να λαμβάνουν το επίδομα αποδημίας κατ' εφαρμογήν του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ και ότι, στο Ελεγκτικό Συνέδριο, από τους 23 υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου που λάμβαναν το επίδομα αυτό και οι οποίοι απέκτησαν τη λουξεμβουργιανή ιθαγένεια, 20 το διατήρησαν κατ' εφαρμογήν της ίδιας διάταξης και τρεις το απώλεσαν, διότι είχαν διαμείνει στο Λουξεμβούργο στο διάστημα των δέκα ετών που προηγήθηκαν της ανάληψης των καθηκόντων τους.

96 Επομένως, από το σύνολο των αριθμητικών αυτών στοιχείων προκύπτει ότι η κατάσταση την οποία θεωρεί ότι αντιμετωπίζει ο προσφεύγων δεν αποκαλύπτει συστημικό πρόβλημα και ότι, όπως επισημαίνει το Συμβούλιο, ο νομοθέτης δεν ενήργησε παρανόμως όταν επέλεξε το κριτήριο της ιθαγένειας για να κατατάξει τους περίπου 50 000 υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης σε κατηγορίες προκειμένου να καθορίσει σε ποιες περιπτώσεις δικαιούνται το επίδομα αποδημίας.

97 Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι το PMO παραβίασε την αρχή της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων ερμηνεύοντας το άρθρο 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ υπό την έννοια, κατ' αρχάς, ότι επέτρεπε επανεξέταση της κατάστασης του προσφεύγοντος μετά την εκ μέρους του κτήση της βελγικής ιθαγένειας, στη συνέχεια, ότι η επανεξέταση αυτή έπρεπε να πραγματοποιηθεί βάσει της παραγράφου 1, στοιχείο β', της εν λόγω διάταξης και, τέλος, ότι έπρεπε, προς τούτο, να χρησιμοποιηθεί ως βάση η δεκαετής περίοδος αναφοράς πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του.

98 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από το επιχείρημα του προσφεύγοντος σύμφωνα με το οποίο το γεγονός ότι αντιμετωπίστηκε ως εάν ήταν Βέλγος κάτοικος Βελγίου κατά τη διάρκεια της δεκαετούς περιόδου αναφοράς είχε ως συνέπεια να παραβλέψει η Επιτροπή ότι, πριν αποκτήσει την ιθαγένεια αυτή κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του, είχε προηγουμένως ασκήσει το δικαίωμά του ελεύθερης κυκλοφορίας ενόψει της πρόσληψής του από τα θεσμικά όργανα. Ο προσφεύγων υποστηρίζει, συναφώς, ότι το Δικαστήριο, με την απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 2017, Lounes (C-165/16, EU:C:2017:862, σκέψη 49), έκρινε ότι η κατάσταση υπηκόου κράτους μέλους ο οποίος άσκησε ακριβώς το δικαίωμά του ελεύθερης κυκλοφορίας μεταβαίνοντας και διαμένοντας νομίμως στο έδαφος άλλου κράτους μέλους δεν μπορεί να εξομοιωθεί με αμιγώς εσωτερική κατάσταση για τον λόγο και μόνον ότι ο υπήκοος αυτός, κατά τη διάρκεια της εν λόγω διαμονής, απέκτησε την ιθαγένεια του κράτους μέλους υποδοχής επιπλέον της αρχικής του ιθαγένειας.

99 Εντούτοις, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, με την απόφαση αυτή, το ζήτημα ήταν αν υπήκοος κράτους μέλους η οποία άσκησε το δικαίωμά της ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής σε άλλο κράτος μέλος μπορούσε ακόμη να επικαλεστεί τα δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής που προβλέπει το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, εντός του άλλου αυτού κράτους, μολονότι είχε αποκτήσει την ιθαγένειά του, και αν μπορούσε, κατά συνέπεια, να επικαλεστεί επίσης το δικαίωμα να έχει μια ομαλή οικογενειακή ζωή στο κράτος αυτό, έχοντας στο πλευρό της τα μέλη της οικογένειάς της, ήτοι τον σύζυγό της, παρανόμως διαμένοντα υπήκοο τρίτου κράτους (απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 2017, Lounes, C-165/16, EU:C:2017:862, σκέψεις 51 και 52).

100 Εν προκειμένω, όμως, ο προσφεύγων δεν αποδεικνύει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση θίγει τα δικαιώματα που αυτός αντλεί από το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ στο Βέλγιο. Αντιθέτως, απαντώντας σε ερωτήσεις που του τέθηκαν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο προσφεύγων ανέφερε ότι η σύζυγός του έχει, συγκεκριμένα, τη γαλλική ιθαγένεια και ότι η οικογένειά του κατοικεί στη Γαλλία και όχι στο βελγικό έδαφος. Επιπλέον, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν στηρίζεται στην εξομοίωση της κατάστασης του προσφεύγοντος με αμιγώς εσωτερική κατάσταση. Στηρίζεται αποκλειστικά και μόνο στο γεγονός ότι, κατά τη δεκαετή περίοδο αναφοράς, ο προσφεύγων, στο πλαίσιο της άσκησης του δικαιώματός του να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος άλλων κρατών μελών, είχε τη συνήθη διαμονή του, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, στη χώρα υπηρεσίας της οποίας απέκτησε εκ των υστέρων την ιθαγένεια.

101 Υπό το πρίσμα των προεκτεθέντων, το πρώτο σκέλος του δεύτερου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

β) Επί του δεύτερου σκέλους, που στηρίζεται σε παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων εις βάρος των υπαλλήλων που είναι υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου

102 Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, η ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ που αποτελεί τη βάση της προσβαλλόμενης απόφασης εισάγει δυσμενείς διακρίσεις, καθόσον στην πράξη θίγει τους υπαλλήλους που είναι υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου περισσότερο από όλους τους άλλους. Συγκεκριμένα,

ενόψει της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση, αυτοί ήταν οι μόνοι που έπρεπε να αποκτήσουν νέα ιθαγένεια προκειμένου να μην απολέσουν την εργασία τους. Κατά τον προσφεύγοντα, η δυσμενής αυτή διάκριση δεν δικαιολογείται υπό το πρίσμα του σκοπού του επιδόματος αποδημίας.

103 Ωστόσο, η Επιτροπή ορθώς παρατηρεί ότι η κτήση δεύτερης ιθαγένειας δεν αποτελεί κατάσταση που αφορά αποκλειστικά τους υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου και ότι η επανεξέταση, στην περίπτωση αυτή, της υπηρεσιακής κατάστασης των μελών του προσωπικού ισχύει για όλους.

104 Συγκεκριμένα, με το ενημερωτικό δελτίο αριθ. 18 του Φεβρουαρίου 2016, ήτοι πριν από το δημοψήφισμα περί αποχωρήσεως του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση στις 23 Ιουνίου του ίδιου έτους, η Επιτροπή είχε επιστήσει την προσοχή του συνόλου του προσωπικού της στο γεγονός ότι η κτήση της ιθαγένειας της χώρας υπηρεσίας κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας μπορούσε να επηρεάσει το δικαίωμα για επίδομα αποδημίας και απαιτούσε νέα αξιολόγηση.

105 Επιπλέον, η Επιτροπή είχε ήδη υιοθετήσει την άποψη αυτή με τη διοικητική ανακοίνωση 317, της 14ης Απριλίου 1981, σχετικά με το επίδομα εκπατρισμού και το επίδομα αποδημίας, η οποία, επομένως, δημοσιεύθηκε σε ανύποπτο χρόνο, χωρίς να διαφαίνεται καμία προοπτική αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου.

106 Περαιτέρω, λαμβανομένων υπόψη των σκέψεων 64 έως 70 ανωτέρω, δεν προκύπτει ότι οι συνέπειες της κτήσης της ιθαγένειας της χώρας υπηρεσίας από τους υπαλλήλους που είναι υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου ήταν τέτοιες ώστε, συνεπεία αυτών, να έπρεπε η Επιτροπή να μην επανεξετάσει την κατάσταση του προσφεύγοντος όσον αφορά το δικαίωμά του για επίδομα αποδημίας.

107 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του δεύτερου λόγου ακυρώσεως είναι αβάσιμο.

108 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

3. Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, που στηρίζεται στην αρχή της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθόσον η προσβαλλόμενη απόφαση ερμήνευσε το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ κατά παραβίαση της αρχής αυτής

109 Όπως εκτέθηκε στη σκέψη 31 ανωτέρω, με τον τρίτο λόγο ακυρώσεως, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η Επιτροπή νομιμοποιούνταν να επανεξετάσει το δικαίωμά του για επίδομα αποδημίας βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, το θεσμικό αυτό όργανο δεν ερμήνευσε ορθώς υπό το πρίσμα της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων την προϋπόθεση κατά την οποία, για να τύχει του δικαιώματος αυτού, ο ενδιαφερόμενος υπάλληλος πρέπει να είχε «τη μόνιμη διαμονή του, κατά συνήθη τρόπο, [...] εκτός του ευρωπαϊκού εδάφους» του κράτους υπηρεσίας.

110 Κατά τον προσφεύγοντα, για να είναι σύμφωνη με την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων, η προϋπόθεση αυτή θα έπρεπε να είχε ερμηνευθεί λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ στηρίζεται στο τεκμήριο ότι ο υπάλληλος που έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους έχει πολλαπλούς και στενούς δεσμούς με το κράτος αυτό. Αντιθέτως, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι ο υπάλληλος που δεν είχε την ιθαγένεια της χώρας υπηρεσίας κατά τη διάρκεια της δεκαετούς περιόδου αναφοράς δεν μπορεί να θεωρηθεί κατά τεκμήριο ότι είχε, κατά τον χρόνο αυτό, τέτοιους δεσμούς με την εν λόγω χώρα. Ως εκ τούτου, ο προσφεύγων υπαινίσσεται ότι, στην περίπτωση υπαλλήλου που απέκτησε την ιθαγένεια της χώρας υπηρεσίας κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του, η έννοια της συνήθους διαμονής του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ δεν πρέπει να ερμηνεύεται στενά, όπως συμβαίνει στην περίπτωση υπαλλήλου ο οποίος είχε ήδη την ιθαγένεια αυτή πριν αναλάβει καθήκοντα. Αντ' αυτού, θα έπρεπε να ερμηνεύεται όπως και στο πλαίσιο του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', του ίδιου παραρτήματος, όσον αφορά υπάλληλο που δεν είχε την ιθαγένεια αυτή. Επομένως, ο υπάλληλος ο

οποίος απέκτησε την ιθαγένεια της χώρας υπηρεσίας του μετά την ανάληψη των καθηκόντων του θα έπρεπε να χάνει το επίδομα αποδημίας μόνον αν είχε εκεί τη μόνιμη διαμονή του κατά συνήθη τρόπο επί πέντε ή περισσότερα έτη, κατά τη διάρκεια της δεκαετούς περιόδου αναφοράς που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι, αν είχε γίνει δεκτή η ερμηνεία αυτή, η Επιτροπή θα έπρεπε να είχε διαπιστώσει ότι αυτός είχε τη μόνιμη διαμονή του κατά συνήθη τρόπο εκτός του τόπου υπηρεσίας του κατά την κρίσιμη περίοδο και θα έπρεπε να είχε διατηρήσει το δικαίωμά του για επίδομα αποδημίας.

111 Ωστόσο, πρέπει να υπομνησθεί ότι η επίκληση ορισμένης ερμηνείας είναι δυνατή μόνον εφόσον η ερμηνεία συμβιβάζεται με το γράμμα της οικείας διάταξης και ότι ακόμη και η αρχή της σύμφωνης προς κανόνα υπέρτερης δεσμευτικής ισχύος ερμηνείας δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως βάση για contra legem ερμηνεία (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2019, Rayonna prokuratura Lom, C-467/18, EU:C:2019:765, σκέψη 61 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

112 Πάντως, στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, η προϋπόθεση της μόνιμης διαμονής «κατά συνήθη τρόπο» από την οποία εξαρτάται η χορήγηση του επιδόματος αποδημίας αναφέρεται σε τόπο διαμονής ευρισκόμενο εκτός του ευρωπαϊκού εδάφους της χώρας υπηρεσίας, οπότε, a contrario, και όπως προκύπτει από τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 76 ανωτέρω, για τους υπαλλήλους που έχουν την ιθαγένεια της χώρας υπηρεσίας, κάθε διαμονή στη χώρα αυτή, έστω και βραχείας διάρκειας, αρκεί για να επιφέρει τη μη χορήγηση ή την απώλεια του επιδόματος αυτού, εφόσον δύναται να χαρακτηριστεί ως συνήθης. Επιπλέον, η διάταξη αυτή αφορά περίοδο αναφοράς δέκα ετών, οπότε η εφαρμογή της δεν μπορεί να στηρίζεται σε περίοδο αναφοράς πέντε ετών, η οποία ουδόλως εμπίπτει στις προβλέψεις του νομοθέτη.

113 Κατά συνέπεια, η προτεινόμενη από τον προσφεύγοντα ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, υπό την έννοια ότι ο υπάλληλος ο οποίος απέκτησε την ιθαγένεια της χώρας υπηρεσίας του κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του δεν θα πρέπει να απολέσει το επίδομα αποδημίας παρά μόνον αν είχε εκεί τη μόνιμη διαμονή του κατά συνήθη τρόπο επί πέντε ή περισσότερα έτη κατά τη διάρκεια της δεκαετούς περιόδου αναφοράς που προηγείται της ανάληψης των καθηκόντων του είναι ασυμβίβαστη με το γράμμα της διάταξης αυτής και με το περιεχόμενό της, όπως αυτό ερμηνεύεται παγίως από τη νομολογία.

114 Επιπλέον, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 90 ανωτέρω, η ερμηνεία αυτή θα είχε ως συνέπεια η μεταχείριση του υπαλλήλου ο οποίος απέκτησε την ιθαγένεια της χώρας υπηρεσίας του κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του να είναι παρόμοια με τη μεταχείριση των υπαλλήλων που ουδέποτε απέκτησαν την ιθαγένεια αυτή και οι οποίοι δεν έχουν κατά τον τρόπο αυτό επισημοποιήσει την ύπαρξη πολλαπλών και στενών δεσμών με τη συγκεκριμένη χώρα.

115 Κατά συνέπεια, η προτεινόμενη από τον προσφεύγοντα ερμηνεία της κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ συνήθους διαμονής υπό την έννοια, κατ' ουσίαν, ότι αφορά διαμονή πέντε ετών στη χώρα υπηρεσίας πρέπει να απορριφθεί.

116 Επομένως, ματαίως ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι δεν διέρρηξε τους δεσμούς του με το Ηνωμένο Βασίλειο, του οποίου εξάλλου διατηρεί την ιθαγένεια, και ότι απλώς ζήτησε τη βελγική ιθαγένεια για να διατηρήσει τη θέση εργασίας του, χωρίς να έχει την πρόθεση να παραμείνει μονίμως στο Βέλγιο.

117 Πράγματι, από τον υπομνησθέντα ανωτέρω στις σκέψεις 44 και 48 λόγο ύπαρξης του επιδόματος αποδημίας προκύπτει ότι το ζήτημα δεν είναι να διευκρινιστεί αν ο προσφεύγων διέκοψε ή όχι κάθε επαφή με τη χώρα της πρώτης ιθαγένειάς του, αλλά να προσδιοριστεί αν, κατά την περίοδο αναφοράς, είχε με τη χώρα υπηρεσίας της οποίας έχει πλέον την ιθαγένεια επαρκείς δεσμούς ώστε να πρέπει να μην του χορηγηθεί το επίδομα αποδημίας, λαμβανομένων υπόψη των προϋποθέσεων του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ. Τούτο συμβαίνει εν προκειμένω. Ο προσφεύγων είχε τη συνήθη διαμονή του στο Βέλγιο και εργάστηκε εκεί τουλάχιστον από την 1η Μαρτίου 1999 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2000. Συναφώς, δεν ασκεί επιρροή το γεγονός,

ακόμη και αν θεωρηθεί αποδεδειγμένο, ότι αποδέχτηκε θέση εργασίας με μοναδική προοπτική την πρόσληψη από θεσμικό όργανο της Ένωσης. Η φυσική παρουσία και η εκτέλεση εργασίας στον μελλοντικό τόπο υπηρεσίας δεν αποτελούν προϋπόθεση πρόσληψης και δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι διευκολύνουν την πρόσληψη αυτή.

118 Επιπλέον, από το άρθρο 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ ουδόλως μπορεί να συναχθεί ότι οι συντάκτες του προσέδωσαν ιδιαίτερη σημασία στο χρονικό σημείο της μεταφοράς της διαμονής εκτός του κράτους του οποίου ο ενδιαφερόμενος έχει ή είχε την ιθαγένεια ή στους λόγους που οδήγησαν στη μεταφορά αυτή (απόφαση της 25ης Σεπτεμβρίου 2014, Grazyte κατά Επιτροπής, T-86/13 P, EU:T:2014:815, σκέψεις 58 και 78).

119 Επιπλέον, η στάθμιση της ιδιότητας του υπηκόου του Ηνωμένου Βασιλείου και της ιδιότητας του Βέλγου υπηκόου, στην οποία ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι προβαίνει, και η αναγνώριση, όπως ο ίδιος προτείνει, του γεγονότος ότι η πρώτη αυτή ιθαγένεια υπερέχει γι' αυτόν, ισοδυναμεί με εφαρμογή της θεωρίας της ενεργού ιθαγένειας την οποία το Δικαστήριο απέρριψε ρητώς με την απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 1979, Deverd κατά Επιτροπής (257/78, EU:C:1979:294, σκέψη 14).

120 Τέλος, από την απόρριψη της ερμηνείας της έννοιας της συνήθους διαμονής που προτείνει ο προσφεύγων προκύπτει ότι αυτός ματαίως υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης καθόσον εκτίμησε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, αφενός, ότι, κατά τον χρόνο της πρόσληψής του, αποτελούσε σε τέτοιο βαθμό τμήμα της βελγικής κοινωνίας ώστε όφειλε να αποδείξει ότι δεν είχε διαμείνει στο Βέλγιο κατά τα δέκα έτη που προηγήθηκαν της ανάληψης των καθηκόντων του, ενώ είχε κρίνει, αφετέρου, ότι δεν είχε ενταχθεί στην κοινωνία αυτή όταν του χορήγησε το επίδομα αποδημίας κατά τον χρόνο της πρόσληψής του.

121 Πράγματι, δεδομένου ότι το κριτήριο της διαμονής «κατά συνήθη τρόπο» είναι λιγότερο αυστηρό στο πλαίσιο του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ από ό,τι στο πλαίσιο του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του ίδιου παραρτήματος, το ΡΜΟ, χωρίς να υποπέσει σε αντίφαση ή να παραβιάσει την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, ορθώς κατέληξε στη χορήγηση του επιδόματος αποδημίας βάσει της πρώτης αυτής διάταξης κατά την ανάληψη καθηκόντων του προσφεύγοντος και στην αφαίρεση του επιδόματος αυτού βάσει της δεύτερης διάταξης, στο πλαίσιο της επανεξέτασης της κατάστασής του, αφότου αυτός είχε αποκτήσει τη βελγική ιθαγένεια. Κατά τα λοιπά, ο προσφεύγων δεν μπορεί κατά μείζονα λόγο να επικαλείται την αρχή αυτή, διότι οι υπάλληλοι της Επιτροπής είχαν ενημερωθεί ρητώς για τις συνέπειες στις οποίες εκτίθεντο αποκτώντας την ιθαγένεια της χώρας υπηρεσίας (βλ. σκέψεις 104 και 105 ανωτέρω).

122 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, ο τρίτος λόγος ακυρώσεως είναι αβάσιμος.

4. Επί του τέταρτου λόγου ακυρώσεως, που στηρίζεται σε ένσταση ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ

123 Επικουρικώς, σε περίπτωση απόρριψης των προηγούμενων λόγων ακυρώσεως, ο προσφεύγων προβάλλει ένσταση ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, καθόσον το άρθρο αυτό εισάγει δυσμενή διάκριση εις βάρος των προσώπων που βρίσκονται στην κατάστασή του, τούτο δε για τους λόγους που επικαλείται προς στήριξη του πρώτου και του δεύτερου λόγου ακυρώσεως.

124 Εφόσον η ένσταση αυτή γίνει δεκτή, ο προσφεύγων, χωρίς να προβάλλει ρητώς χωριστό αίτημα, ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να υποχρεώσει τα θεσμικά όργανα να τροποποιήσουν τη διάταξη αυτή, ώστε να εξαλειφθεί η εν λόγω δυσμενής διάκριση.

125 Ωστόσο, η εξέταση των δύο πρώτων λόγων ακυρώσεως, σε παραπομπή στους οποίους περιορίζεται ο προσφεύγων, οδήγησε στο συμπέρασμα ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ δεν εισάγει διακρίσεις ούτε αυτό καθαυτό ούτε κατά την εφαρμογή της οποίας έτυχε εν προκειμένω.

126 Εξάλλου, το αίτημα του προσφεύγοντος να υποχρεωθούν τα θεσμικά όργανα από το Γενικό Δικαστήριο να τροποποιήσουν το άρθρο 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, ώστε να εξαλειφθεί κάθε δυσμενής διάκριση, όχι μόνον στερείται ερείσματος, αλλά εκφεύγει επίσης της αρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου, καθόσον αυτό δεν μπορεί να απευθύνει διαταγές στα θεσμικά όργανα (πρβλ. απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2018, Zink κατά Επιτροπής, T-338/16 P, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:98, σκέψη 39).

127 Εξ αυτών συνάγεται ότι ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος και ότι το αίτημα που προβάλλει με αυτόν ο προσφεύγων είναι απαράδεκτο.

128 Κατόπιν όλων των ανωτέρω, το ακυρωτικό αίτημα του προσφεύγοντος πρέπει να απορριφθεί.

Β. Επί του δεύτερου, του τρίτου και του τέταρτου αιτήματος

129 Με το δεύτερο και το τρίτο αίτημα, ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να υποχρεώσει την Επιτροπή να του καταβάλει το επίδομα αποδημίας και να του επιστρέψει τα έξοδα ταξιδίου του, τα οποία συνδέονται με το επίδομα αυτό, και δη από 1ης Δεκεμβρίου 2017, πλέον τόκων υπερημερίας.

130 Με το τέταρτο αίτημα, ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο, αν δεχθεί την ένσταση ελλείψεως νομιμότητας που προέβαλε με την προσφυγή του, να ακυρώσει «την εφαρμογή [ως προς αυτόν] του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ μέχρις ότου τα θεσμικά όργανα αντικαταστήσουν το άρθρο αυτό με διατάξεις που δεν εισάγουν διακρίσεις».

131 Ωστόσο, τα αιτήματα αυτά πρέπει να απορριφθούν, διότι είναι παρεπόμενα του ακυρωτικού αιτήματος το οποίο, όπως μόλις εκτέθηκε, πρέπει και αυτό να απορριφθεί.

132 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

133 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Ωστόσο, κατά το άρθρο 135, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν τούτο επιβάλλεται για λόγους επιείκειας, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι ο ηττηθείς διάδικος φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων του, μέρος μόνον των εξόδων του αντιδίκου ή ότι δεν πρέπει να καταδικαστεί στα έξοδα αυτά.

134 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη και τα όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

135 Υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι κάθε κύριος διάδικος πρέπει να φέρει τα δικαστικά έξοδά του. Επιπλέον, το Συμβούλιο, ως παρεμβαίνον θεσμικό όργανο, φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Ο Colin Brown και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

3) Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

Παπασάββας Gervasoni Nihoul

Frendo Martín y Pérez de Nanclares

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 5 Οκτωβρίου 2020.

(υπογραφές)